

KATECHETI
OLOMOUC

olomoucký . katechetický . občasník .

září – říjen 2018

P. Petr Bulvas,
biskupský delegát pro pastorační

Vážení katecheté,
vstupujeme do nového školního roku a máme před sebou důležitý čas, kdy jsme pozváni přinášet evangelium do škol, do myslí a srdcí dětí, mladých i dospělých. Můžeme mít z tohoto začátku smíšené pocity či důvod k chmurným představám, že nás předávání radostné zvěsti zase bude stát nejednu obtíž. Tyto myšlenky opřené o předchozí zkušenost nemusí převážít, ale mohou najít protiváhu ve slovech evangelia. Ježíš poté, co v závěru Matoušova evangelia vysloví výzvu k evangelizaci, nezapomene dodat podstatné ujištění: „Já jsem s vámi.“

Naše služba je tak důležitá, že při ní Ježíš chce být s námi, abychom se o něj mohli opřít. Když povzbuzoval k evangelizaci papež Pavel VI. a chtěl mluvit k osobám, které jsou ve službě evangelia, řekl následující: „Evangelizace začíná až tehdy, když přijmeme Boží slovo do svého života. Potom můžeme hlásat Slovo ostatním prostřednictvím služby i svědectví. V každé situaci můžeme sdílet příběh svého života s Ježíšem, a poté pozvat ostatní, aby prohloubili svůj vztah s Kristem skrze společenství Církve“ (Pavel VI., *Evangelii nuntiandi*).

V příloze k tomuto občasníku najdete novou směrnici o odměňování vyučujících náboženství. Je v ní vyjádřena snaha arcibiskupství podpořit přiměřenou formou katechety ve farní katechezi. Je dobré, abyste se s ní seznámili a faráři promýšleli, jak ji mohou využít pro své farnosti. Když se však do ní hlouběji začnete, objevíte i to, co stojí v předchozích řádcích. Přáním arcibiskupa je, abychom neopouštěli školy, do kterých můžeme vstupovat jako misionáři. Je v ní také vyzdvížena důležitost faráře, který i podle kodexu církevního práva (CIC kan. 776 a 777) je nositelem odpovědnosti za katechezi ve své farnosti.

Pro všechny chvíle školního roku Vám vyprošuji Boží blízkost.

Milí katecheté,
v minulém čísle našeho občasníku jsme se začali zamýšlet nad exhortací papeže Františka *Gaudete et exsultate*, tedy nad textem, kterým se současný římský biskup snaží probudit vědomí všech křesťanů, že jsme každý – svým jedinečným způsobem a na svém místě – povoláni ke svatosti.

Dnes bychom se mohli na chvíli zamyslet nad 2. kapitolou exhortace. Papež se tu obecněji zabývá dvěma myšlenkovými proudy, které se snažily v minulosti lidem vnutit *pokřivený* obraz Boha a křesťanského života a jsou ve svých obměnách živé i dnes. Jsou to gnosticismus a pelagianismus.

Prvním z nich je *gnosticismus*. Tento termín pochází z řeckého slova *gnosis*. Snaží se nám vnutit představu, že křesťanství je „pěkným“ uceleným souborem myšlenek, hnutím ducha i srdce, ale přitom opomíjí to nejdůležitější v křesťanství: realitu *těla*. Gnostici jsou přesvědčeni o tom, že svými výklady mohou veškerou víru a celé evangelium učinit dokonale pochopitelnými. Myslí si, že když něco vědí a umí to logicky vysvětlit, jsou lepší než „nevědomá masa“. Absolutizují vlastní teorie a zavazují druhé, aby se podrobovali jejich úsudkům. Vyvyšují své poznání či určitou zkušenost a pokládají je za dokonalost. Gnosticismus si chce ochočít tajemství Boha a jeho milosti a stejně tajemství života druhých. A papež František pokračuje: „Nelze ani definovat, kde Bůh není, protože On je tajemně přítomen v životě každého člověka, v životě každého tak, jak si přeje On, a nemůžeme to popírat svými domnělými jistotami. I kdyby něčí život byl katastrofou, a viděli jsme, že je ničen neřestmi a závislostmi, Bůh je v jeho životě přítomen. Necháme-li se vést Duchem spíše než svými úsudky, můžeme a musíme hledat Pána v každém lidském životě. To je součást tajemství, které gnostická mentalita odmítá, protože jej nemůže kontrolovat.“

Gnosticismus vlastně popírá Boha, který se ve svém Synu *stal člověkem*, tělem, a který pro nás nesl skutečnost a tíhu utrpení. Nebezpečí gnosticismu spočívá v tom, že se zaměřuje na povrchní triumfalismus Boha bez ran, bez zranění, bez utrpení. Přitom velmi dobře víme, že právě toto je kořenem našeho vztahu s Bohem: že se jeho Syn pro nás vydává a, jak stojí v listu Filipánům, „*sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponižil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.*“ (Flp 2,7–8)

Víme, že papež František pochází z „neklidného“ prostředí Latinské Ameriky, z prostředí, které si zažilo a zažívá svá utrpení (kolonialismus, diktátorské režimy, ať s pravicovým či levicovým sklonem), tedy z prostředí, ve kterém „život“ je poznamenán utrpením a krví. A proto tak často povzbuzuje nás všechny, abychom vnímali a prožívali svůj vztah s Bohem jako *osobní* a *tělesný* vztah, abychom žili a meditovali jistotu Božího vedení, Božího milosrdenství, a přitom také ze spojení s Bohem čerpali citlivost pro pochopení bolestí a slabostí každého člověka v jeho reálném *těle*.

Podobnou deformaci pohledu na Boha a lidský život přináší také *pelagianismus*. Tento myšlenkový proud se odvozuje od teologa Pelagia, současníka sv. Augustina z Hippo. Pelagius ve svém učení zdůrazňoval, že člověk je schopný dosáhnout spásy vlastními silami, tedy že pro svůj život nutně nepotřebuje Boží milost. S touto palegiánskou mentalitou korespondují ti, kteří sice sladce mluví o Boží milosti, ale vposledku spoléhají na své vlastní síly a považují se za nadřazené vůči druhým, protože se drží určitých norem nebo protože jsou neochvějně věrní určitému katolickému stylu minulosti. Když se někteří z nich obrací k slabým a říkají, že s Boží milostí je možné všechno, zpravidla mají za to, že všechno je možné lidskou vůlí, která jako by byla ryzí, dokonalá a všemohoucí, a milost byla jejím dodatkem. Absence upřímného, protrpěného a promodleného uznání vlastních omezení je tím, co brání milosti působit v nás lépe, poněvadž neponechává prostor ke vzniku onoho možného dobra, které je součástí *upřímného* a *skutečného* růstu.

Myšlenka pelagianismu se zajisté vklíní do našich životů v určitých jeho etapách – tehdy, kdy se cítíme příliš silní, soběstační, kdy zapomínáme na nutnost nechat svůj život neustále proměňovat Boží milostí, a tedy být připravení a vnímaví na kroky, které od nás Pán žádá. Lékem na tuto nemoc je pokora, důvěra Bohu a otevřenost pro jeho jednání v našem životě. Tento *primát* Boží milosti nám neustále připomíná, abychom nezapomínali na realitu našeho vykoupení jako Božího daru, a ne vlastního výdobytku, projevu vlastního *ega*.

Martina Orlovská
vedoucí katechetického centra

Přihlášky do náboženství

Zde nabízíme inspiraci pro formulaci ohledně zpracování osobních údajů na přihlášky do náboženství. Tato informace by měla být vždy její součástí.

Římskokatolická farnost _____,
IČ _____ se sídlem _____

informuje tímto zákonné zástupce dítěte, že bude jako správce osobních údajů zpracovávat osobní údaje uvedené na této přihlášce pro účely evidence účastníků výuky náboženství a poskytování této výuky. Zpracování osobních údajů probíhá z titulu oprávněného zájmu správce. Více informací o zpracování osobních údajů správce naleznete na webové adrese (zde doplnit odkaz na GDPR na farních stránkách; pokud farnost nedisponuje webovými stránkami, měla by být obecná informace o zpracování osobních údajů dostupná k nahlédnutí např. ve farní kanceláři).

Výuka náboženství na 2. stupni ZŠ

Na webových stránkách katechetického centra jsme opět pro Vás připravili metodiky a pracovní listy pro výuku náboženství na 2. stupni. Vybrat si můžete z těchto konceptů:

Koncept **LITURGIE** bude obsahovat 35 výukových hodin.

Koncept **BOŽÍ SLOVO** obsahuje 36 výukových hodin.

Koncept **CÍRKEV** obsahuje 14 vyučovacích hodin.

Příprava na první svaté přijímání

Připravili jsme stránku, na které můžete čerpat inspiraci při přípravě dětí na první svaté přijímání: [zde](#).

Pro katechezi ve farnostech i v rodině nabízíme knihy od italského autora Toninno Lasconiho *Já se také zpovídám* (příprava na svátost smíření) a *Ježíš nás zve ke svému stolu*. Obě knihy si můžete objednat v [e-shopu](#) nebo zakoupit přímo na katechetickém centru, a to za zvýhodněnou cenu 100 Kč za kus.

Dále jsou zde tři zpracovaná témata pro setkání dětí na faře: **Bůh je náš milující Otec**, **Ježíš je náš přítel** a **Ježíš je náš Zachránce**, které obsahuje také krátké video, jež má dětem přiblížit, co to znamená, že Ježíš je náš Spasitel, který nám přinesl nový život. Účelem všech těchto setkání není, aby se děti

především něco dozvěděly, ale spíš jde o to, aby zažily společenství v církvi, tato setkání se mají stát úvodem do modlitby, do prožívání liturgie, do života ve společenství a do přemýšlení a mluvení o své víře a propojování s tím, co zažívají ve svých životech.

Tato stránka se bude ještě v průběhu školního roku doplňovat.

Na našich stránkách můžete najít také náměty na setkávání s rodiči dětí, které se připravují na první svaté přijímání: [zde](#).

Tweetuj s Bohem

Jako vhodnou pomůcku pro výuku náboženství a katechezi starších dětí a dospělých na katechetickém centru nabízíme knihu *Tweetuj s Bohem*. Můžete si ji objednat v [e-shopu](#) nebo zakoupit přímo na katechetickém centru, a to za zvýhodněnou cenu 250 Kč.

Kartičky k nedělním evangeliím

V letošním školním roce děti namísto obvyklých samolepek budou dostávat kartičky s obrázky k nedělním evangeliím. Rodinné centrum k těmto kartičkám připravilo metodiky, které je možné si stáhnout [zde](#).

Zde naleznete také minikatecheze pro mladší i starší děti, které k nedělním evangeliím vypracovalo katechetické centrum v Českých Budějovicích.

Sešitky o svatých

Ze sešitků o svatých, které nabízíme, budou v tomto období aktuální *svatá Ludmila*, která slaví svátek 16. září a je patronkou maminek, babiček, učitelů, vychovatelů a církevních škol, a *svatá Anežka*, která slaví svátek 13. listopadu a je významnou osobností českých dějin. Objednat si je můžete v [e-shopu](#) nebo zakoupit přímo na katechetickém centru v ceně 15 Kč za kus.

Kurz Katecheze Dobrého pastýře

V letošním roce opět v rámci celoživotního vzdělávání na Univerzitě Palackého v Olomouci proběhne kurz Katecheze Dobrého Pastýře pro 1. stupeň (primárně děti 3–6 let). Termíny jednotlivých setkání jsou: **13. 10. 2018, 24. 11. 2018, 9. 2. 2019**. Více informací ke kurzu naleznete [zde](#), více informací ke Katechezi Dobrého Pastýře [zde](#) a přihlásit se můžete [zde](#).

Metodický den ke kurzům Výchova dětí a Výchova teenagerů

Kurzy Výchova dětí a Výchova teenagerů jsou vytvořeny jako pomoc rodičům při výchově. Jedná se vždy o pět nebo deset setkání k různým tématům vztahujícím se k výchově dětí a komunikaci s nimi. Téma je prezentováno prostřednictvím krátkého videa, které je doprovázeno také zkušenostmi rodičů z celého světa. Na základě těchto videí účastníci vedou diskusi nad tématy. K tomu jim pomáhají předem vypracované podněty k této diskusi.

Náš metodický den bude určen kněžím a katechetům, kteří by se rádi věnovali také rodičům dětí, jež učí v náboženství nebo mají ve farnosti. Účastníci metodického dne zde získají vhled do obou kurzů, na jeho základě budou schopni si sami ve svých farnostech a děkanátech tyto kurzy uspořádat či využít jejich bohaté nabídky při práci s rodiči dětí. Oba kurzy kromě videí mají také perfektně zpracované metodiky, které jsou pro animátory kurzu velkou pomocí.

Metodický den proběhne **22. září 2018** v čase 9.30–15.30 v Olomouci, budově kurie, Biskupské nám. 2, a povedou jej manželé Güttnerovi. Přihlašovat se můžete na mailové adrese katecheti@arcibol.cz.

Rok 1918 a vznik Československa z pohledu katolické církve

Centrum pro školy srdečně zve na přednášku doc. Mgr. Jaroslava Šebka, Ph.D., která proběhne **6. října 2018** od 9.30 do 16.00 v sále kardinála Špidlíka na Velehradě. Seminář je akreditován MŠMT v rámci dalšího vzdělávání pedagogů. Zájemcům z řad pedagogů bude vydáno osvědčení o absolvování semináře.

Při přihlášení je možné objednat oběd v ceně 120 Kč. Přihlášky zasílejte na e-mail polcrova@arcibol.cz do 28. září 2018.

Katechetický kongres

Srdečně zveme katechety, učitele náboženství, kněze, řeholníky a všechny, kteří se jakkoli angažují na poli katecheze a náboženského vzdělávání, na XI. celostátní katechetický kongres, který proběhne v termínu **od 26. do 28. října 2018** v Třešti u Jihlavy. Ústředním tématem bude Misijní dimenze církve.

Mezi hosty letošního kongresu patří:

Mons. Pavel Konzbul – Bible jako misijní katechetický příběh a otazník

Mons. Jan Graubner – Katecheta – důležitý misionář v českém sekulárním prostředí

František Štěch – O evangelizaci mezi národy

P. Kamil Obr – Katecheze jako jeden z hlavních nástrojů pastorační proměny farnosti

P. Jakub Sadílek OFM – Městské misie

Karel Starý – Jak zapracovat téma misí do výuky náboženství a do farní katecheze

Ludmila Muchová – Dialog s nevěřícími lidmi vedený na půdě výchovy a vzdělávání

Během kongresu bude také možné se zúčastnit i praktických seminářů. K zakoupení nebo k inspiraci budou tematické knihy, pomůcky a další užitečné materiály za zvýhodněné ceny.

Přihlašte se prosím do 30. září 2018 prostřednictvím přihlašovacího **formuláře**.

Arcidiecézní setkání katechetů

Letošní arcidiecézní setkání katechetů proběhne v termínu **1.–3. 2. 2019**, opět na Velehradě. Podrobnější informace budou uvedeny v příštím čísle občasníku.

Postní rekolekce pro katechety

Postní rekolekce pro katechety proběhne také na Velehradě, v termínu **22.–24. 3. 2019** pod vedením P. Libora Churého.

Camp v obrazech

Někdo to tady držet musí.

O čem ta přednáška asi bude?

Buchet je spousta, lahodná sousta.

A je to doma!

Prepočítat! Jsme tu všichni?

Vodu ve víno měniš.

Miluju bublinky.

Jídlo, základ života.

Tak tohle si musím zapsat!

A to je konec, přátelé...

... příští rok jsme tu zas.